

Boodschap bij het einde van de Ramadan, *Îd al-Fitr* 1422/2001

Menselijke waarden bevorderen in een tijdperk van technologische vooruitgang

Dierbare moslimvrienden

1. Ik schrijf u dit jaar weer ter gelegenheid van het einde van de Ramadan om u te verzekeren dat ik de vreugde deel die u moet voelen nu u de vastentijd hebt afgesloten en het 'Id al-Fitr gaat vieren. Ik richt deze boodschap tot u als blijk van de hoogachting en vriendschap van de zijde van de katholieke Kerk.

Veel moslims schrijven ons in reactie op deze jaarlijkse boodschap, om hun dankbaarheid uit te spreken, maar ook om ons deelgenoot te maken van hun visie op de gedachten die erin naar voren zijn gebracht. Wij zijn er zeker van dat de positieve reacties zich niet beperken tot de brieven die ons bereiken, maar ook leven in de vele plaatselijke situaties waar moslims en christenen samen leven en werken.

Ik kan u op dit moment, aan het einde van de periode waarin u een bijzondere religieuze plicht hebt vervuld om nader tot de Allerhoogste te komen, niet schrijven zonder daarbij onmiddellijk te denken aan de dramatische gebeurtenissen die onze wereld thans ondergaat, gebeurtenissen die een bijzondere weerslag hebben op het hart van de gelovigen die tot de monotheïstische godsdiensten behoren. De gelovigen die de Ene God aanbidden, zijn geroepen om in deze wereld de handwerkslieden te zijn van een beschaving die is gegrond op de eeuwige waarden van vrede en gerechtigheid, van

eenheid en liefde, van dialoog en vrijheid en van samenwerking en broederschap, tussen de mensen en tussen de volken. Mogen uitingen van solidariteit en broederschap onder gelovigen en alle mensen van goede wil de samenleving op nieuwe wegen leiden, waar de menselijke waarden volledig worden gerespecteerd en bevorderd.

2. Menselijke waarden en de bevordering daarvan in een tijdperk dat wordt gekenmerkt door grote technologische vooruitgang, vormen het thema waarbij ik dit jaar met u wil stilstaan. Wij leven in een tijdperk van technologie die zijn uitwerking heeft op alle terreinen van activiteit: transport, communicatie, informatie, geneeskunde, genetica, enzovoorts. De technologische vooruitgang brengt voortdurend veranderingen teweeg op aarde en stelt de mens zelfs in staat om de ruimte te veroveren. Het spannendste en tegelijkertijd meest omstreden terrein van de technologie is echter de genetica, die direct raakt aan de menselijke

natuur, nu mensen met behulp van de technologie tot de geheimenissen ervan proberen door te dringen, met het risico dat het menselijk leven zelf en het vereiste respect daarvoor, in gevaar komen.

3. Een ander gebied is dat van de informatietechnologie die, door middel van het internet, wijdverbreide en snelle communicatie mogelijk maakt. Wij kunnen de Schepper alleen maar prijzen voor het menselijk brein dat deze middelen van informatie, educatie en communicatie heeft bedacht. Maar ook in dit geval hangt veel af van de manier waarop mensen van deze middelen gebruik maken.

4. De bijbel spreekt over de mens als een wezen dat verzoeking en zonde ervaart. Het menselijk hart is geneigd tot trots, hardheid en dubbelhartigheid (vgl. Spr 21,4; Job 41,16; Ps 12,3). Dit heeft noodzakelijkerwijze zijn weerslag op de menselijke relaties. De Koran houdt ons in haar beschouwing van de menselijke natuur voor dat de mens altijd geneigd is zichzelf in het centrum te plaatsen en zijn Schepper te vergeten. De mens is geneigd tot ongerechtigheid en ongeloof (vgl. Koran 14,34). Toch ligt het ware welzijn in het zich onderwerpen aan Gods wil.

Ten aanzien van de licht- en schaduwzijden in onze wereld, waaronder ook de uitdagingen van de technologie, stelde het Tweede Vaticaans Concilie: "In deze situatie blijkt de wereld van vandaag tegelijk machtig en zwak, in staat om het beste óf het slechtste te realiseren; voor de mensheid staat de weg open naar vrijheid of slavernij, naar voortgang of teruggang, naar broederschap of haat. Voorts wordt de mens zich ervan bewust, dat aan hem de taak is om de krachten die hijzelf heeft opgeroepen en die hem kunnen terneerdrücken of optillen in goede banen te leiden."¹

5. Wat kunnen wij, als christenen en moslims, samen met de gelovigen van andere godsdiensten en andere mensen van goede wil doen om ervoor te zorgen dat wij op een goede manier gebruik maken van de nieuwe middelen waarover wij beschikken?

Kunnen wij niet samenwerken om de belangrijkste menselijke waarden te beschermen die bedreigd worden in een wereld die voortdurend verandert? Op de allereerste plaats komt het recht op leven, dat moet worden beschermd vanaf de conceptie tot aan de natuurlijke dood. Het leven komt immers van God en tot Hem moet het weerkeren, wanneer Hij dat wil. Het leven is een uiterst kostbaar geschenk van God, de voorwaarde voor alle andere goddelijke gaven. Daarna komt de waardigheid van de menselijke persoon en de rechten die daaruit voortvloeien; die moeten wij voor alle mensen bevorderen. Sociale gerechtigheid, vrede en vrijheid zijn ook belangrijke waarden die noodzakelijk zijn voor een leven dat de mens waardig is, een leven tot glorie van God, die het geschapen heeft.

6. Hoe kunnen wij deze waarden met elkaar beschermen en bevorderen in dit technologische tijdperk? Allereerst door middel van een dialoog, een uitwisseling die zich kenmerkt door openheid en vriendschap. Zo'n dialoog, die zich in essentie zou bezighouden met de ethische dimensies van nieuwe ontdekkingen, kan op natuurlijke wijze leiden tot samenwerking op de reeds genoemde gebieden. Deze dialoog en samenwerking dienen te worden nagestreefd op alle niveaus: plaatselijk, regionaal, landelijk en wereldwijd. Iedereen is geroepen om een bijdrage te leveren, ieder naar zijn eigen verantwoordelijkheid en vermogens. De gemeenschappelijke inspanning die van ons wordt gevraagd, betreft de gehele mensheid, als één grote familie die in

1. Tweede Vaticaans Concilie, pastorale Constitutie over de Kerk in de wereld van deze tijd *Gaudium et spes*, 9, § 4.

God zijn oorsprong en bestemming heeft. Het is bij onze inspanningen om de menselijke waarden te bevorderen dan ook van het grootste belang om voortdurend gericht te zijn op God en ons steeds af te vragen wat zijn wil is.

Ik wens u allen vrede en voorspoed.

KARDINAAL FRANCIS ARINZE

voorzitter

Vertaling: P. de Die